62851
II kat. komp.

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

ZA ROK 1932

(XXVI ROK ISTNIENIA)

WILNO 1933

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

ZA ROK 1932

2

Biblioteka Jagiellońska
1002681981

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I DZIAŁALNOŚCI

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

ZA ROK 1932

(XXVI ROK ISTNIENIA)

WILNO 1933

Drukarnia „ZORZA" Wilno, Wileńska 15.

4

SPRAWOZDANIE OGÓLNE.

W roku 1932 działalność Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Nauk wzorem lat ubiegłych była poświęcona — z jednej strony staraniom o utrzymanie i dalszy rozwój Towarzystwa, jako instytucji naukowej, — z drugiej zaś strony ciężkim zmaganiom z trudnościami materjalnemi, które, coraz to wzrastając w miarę pogłębienia ogólnego kryzysu, jeżeli nie zagrażają jeszcze na razie samemu bytowi Towarzystwa—to w każdym razie nie mogą nie wpłynąć na uszczuplenie zakresu jego działalności.

* * *

Podniosłą chwilę w życiu Towarzystwa w roku zeszłym stanowił obchód XXV-lecia Towarzystwa w dniu 28 maja.

Wydatna pozycja, którą Towarzystwo nasze zdobyło w życiu umysłowem Wilna i ziem północno-wschodnich Rzeczypospolitej, uznanie Rządu dla jego prac, wyrażające się pom. in. w poparciu finansowem, oraz zrozumienie poczynań Towarzystwa w szerokich sferach społeczeństwa polskiego — uprawniały Zarząd do urządzenia obchodu jubileuszowego na skalę szeroko zakrojoną. Jednakże ogólna trudna sytuacja ekonomiczna, a w szczególności ciężkie warunki samego Towarzystwa skłoniły Zarząd do zwężenia ram jubileuszu. Zarząd z wielkim żalem widział sie zmuszonym do poniechania myśli o zaproszeniu na swe święto najwyższych Dostojników Państwowych, a również nie mógł urzeczywistnić zamiaru wydania na dzień ochodu obszernej monografji, poświęconej dziejom i działalności Towarzystwa w pierwszem ćwierćwieczu jego istnienia i zmuszony został poprzestać na dołączeniu do zwykłego sprawozdania rocznego krótkiego zarysu, na który się złożyły: szkic działalności Towarzystwa, w ll. 1907 — 1932, wyczerpujący spis posiedzeń miesięcznych, sekcyjnych i wydziałowych, z wyszczególnieniem wygłoszonych na nich referatów, dalej wykaz wszystkich wydawnictw Towarzystwa, a wreszcie spis nieżyjących członków TPN. honorowych, korespondentów i protektorów oraz spis osób, które w ubiegłem ćwierćwieczu wchodziły w skład Zarządu Towarzystwa.

Mimo to, aczkolwiek zaprojektowany w tak wąskich ramach, obchód jubileuszowy odbył się w sposób bardzo uroczysty. Dnia 28 maja o godz. 6 popoł. obszerna sala posiedzeń wypełniła się po brzegi przez licznie przybyłych gości i członków T-wa z p. woje-

wodą Zygmuntem Beczkowiczem, J. E. arcybiskupem-metropolitą wileńskim ks. Romualdem Jałbrzykowskim i delegatem Polskiej Akademji Umiejętności prof. dr. Marjanem Zdziechowskim na czele.

Obchód zagaił prezes Towarzystwa prof. Alfons Parczewski, podkreślając w swem przemówieniu zmiany, których doznało Towarzystwo w kolei swych losów w ubiegłem 25-leciu w drodze od skromnych początków pracy w latach niewoli do stanu obecnego w Niepodległej Ojczyźnie i powitał zgromadzonych w imieniu Zarządu Towarzystwa.

Następnie przemówienia powitalne wygłosili pp.:

Zygmunt Beczkowicz, Wojewoda Wileński,
Prof. dr. Marjan Zdziechowski — w imieniu Polskiej Akademji Umiejętności,
Rektor prof. dr. Aleksander Januszkiewicz—w imieniu Uniwer. Stefana Batorego,
Prof. dr. Witold Staniewicz—w imieniu Kasy im. Mianowskiego,
Prof. dr. Władysław Dziewulski — w imieniu T-wa Naukowego Warszawskiego,
Kurator Wileńskiego Okręgu Szkolnego Kazimierz Szelągowski,
Prof. dr. Kornel Michejda — w imieniu Wileńskiego T-wa Lekarskiego,
Prof. dr. Stanisław Hiller — w imieniu T-wa im. Kopernika oraz T-wa Anatomiczno-Zoologicznego,
Ks. szambelan dr. Antoni Wiskont — w imieniu Litewskiego T-wa Naukowego,
Dyr. Adam Łysakowski — w imieniu Związku Bibljotekarzy Polskich.

Wszystkie te przemówienia nacechowane były gorącą życzliwością i uznaniem dla prac TPN. i wyrażały życzenia dalszego jak najbardziej owocnego rozwoju Towarzystwa dla dobra nauki i społeczeństwa polskiego.

Następnie wiceprezes TPN. prof. dr. Stanisław Kościałkowski wygłosił komunikat p. t. „Wspomnienia ze stanu i działalności TPN. w latach 1907—1932“, w którym—na podstawie dokumentów i wspomnień osobistych—odtworzył dzieje Towarzystwa, zastanawiając się nad bardziej ważnemi momentami tych dziejów oraz nad osobami wybitniejszych pracowników.

W dniu ochodu Zarząd T-wa otrzymał liczne pisma i depesze gratulacyjne, treść większości których poniżej zamieszczamy.

Pisma gratulacyjne i depesze, otrzymane przez TPN. w dniu jego jubileuszu.

REKTOR UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO Kraków.

Nie mogąc osobiście wziąć udziału w uroczystości 25-lecia założenia Towarzystwa, tą drogą przesyłam najlepsze życzenia dalszej owocnej pracy i jaknajwiększego rozwoju.

(—) *E. Załęski*
Prorektor Uniw. Jagiell.

BIBLJOTEKA JAGIELLOŃSKA Kraków

Dziękując najuprzejmiej za łaskawe zaproszenie na doroczne jubileuszowe zebranie w dniu 28 b. m. i nie mogąc wziąć w niem osobistego udziału, przesyła Dyrekcja Bibljoteki Jagiellońskiej w imieniu własnem i wszystkich współpracowników wielce zasłużonemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk w Wilnie, które od 25 lat w wytrwałym i ofiarnym wysiłku podtrzymuje i krzewi kulturę polską na naszych wschodnich Kresach, wyrazy hołdu za dotychczasowe trudy, jak również najlepsze życzenia dalszej owocnej pracy na polu nauki i kultury polskiej, oraz jak najbardziej pomyślnych rezultatów.

(—) *Kuntze*
Dyrektor Bibljoteki Jagiellońskiej.

REKTOR UNIWERSYTETU JANA KAZIMIERZA. Lwów

W XXV rocznicę założenia Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie mam zaszczyt przesłać Imieniem Senatu Akademickiego Uniwersytetu Jana Kazimierza szczere życzenia jak najlepszego dalszego jego rozwoju.

Jako reprezentant Uniwersytetu, który od początku miał być twierdzą kultury zachodniej Rzeczypospolitej, rozumiem i wysoko cenię wszelkie wysiłki, zdążające do wzmocnienia tej kultury na terenach wysuniętych ku kresom. Przejawem takiego właśnie wysiłku jest Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie. Niech ono moc zyskuje coraz większą i niech promieniuje jak najdalej dla dobra Narodu i Państwa.

(—) *S. Krzemieniewski*
t. cz. Rektor.

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI Lublin

Składam serdeczne podziękowanie za zaszczyt zaproszenia na doroczne zebranie Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie. Niestety, nie mogąc przybyć z powodu przeszkód na tę podniosłą uroczystość, ślę na ręce Czcigodnego Pana Rektora wyrazy najgłębszego uznania dla Towarzystwa i gorące życzenie pomyślnej pracy.

Rektor
(—) *Ks. J. Kruszyński.*

TOWARZYSTWO NAUKOWE WE LWOWIE Lwów

Imieniem Towarzystwa Naukowego we Lwowie oraz mojem własnem proszę w 25-tą rocznicę założenia Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie przyjąć wyrazy głębokiej czci i hołdu dla tyle wydatnych zasług, położonych dla dobra nauki polskiej oraz życzenia pełnego sukcesu w dalszej pracy na tem polu.

Towarzystwo Naukowe we Lwowie
Prezes (—) *Balcer.*

ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO
WRAZ Z STAŁĄ DELEGACJĄ ZJAZDÓW HISTORYKÓW POLSKICH Lwów

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Historycznego przesyła Towarzystwu Przyjaciół Nauk w Wilnie z okazji XXV-tej Rocznicy założenia Towarzystwa serdeczne życzenia dalszej owocnej działalności.

Polskie Towarzystwo Historyczne ma specjalne powody do głębokiego zadowolenia z powodu Jubileuszu Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Szereg Roczników znakomitego „Ateneum Wileńskiego“, jak również liczne tomy Rozpraw Wydziału III stanowią cenny dorobek ogólnej naszej literatury historycznej. Towarzystwo Przyjaciół Nauk spełnia godnie swe zadanie, krocząc dzisiaj na czele badań nad historją Wielkiego Księstwa Litewskiego w myśl niezapomnianych naszych tradycyj historycznych.

Za Zarząd Główny:
(—) *St. Zakrzewski*
Prezes.

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK Poznań

Dziękując uprzejmie w imieniu Zarządu Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za zaproszenie na doroczne Zebranie Towarzystwa, przypadające w 25 rocznicę jego założenia, przesyłam bratniej instytucji na początek nowego ćwierćwiecza jej bytu życzenia dalszego jak najszerszego rozwoju.

Łączę wyrazy poważania

Sekretarz Generalny T. P. N.
(—) *Lisowski.*

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK W LUBLINIE. Lublin

Nie mogąc wysłać swego delegata na doroczne Zebranie Towarzystwa, przypadające w XXV-tą rocznicę jego założenia, Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Lublinie przesyła swe skromne a jak najserdeczniejsze życzenia jak najpomyślniejszego dalszego rozwoju dla Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, które przetrwawszy zwycięsko najgroźniejsze mroki ucisku i nawałnice burz dziejowych, wzmożone na siłach, staje się kontynuatorem i realizatorem najpiękniejszych chwil przeszłości dla kultury i nauki polskiej na ziemi, która wydała Mickiewicza i wychowała Słowackiego, nie mówiąc już o nazwiskach dla nauki polskiej tak cennych jak Jędrzeja Śniadeckiego, Poczobuta, Jundziłła i tylu innych.

Prosimy więc przyjąć od nas słowa podziwu dla dokonanej pracy i życzenia jak najwspanialszego dalszego rozwoju.

Za Zarząd T. P. N.

Sekretarz generalny:
(—) *Dr. Ludwik Kamykowski.*

Prezes:
(—) *Dr. Zygmunt Kukulski.*

WILEŃSKIE LITEWSKIE T-WO SZTUKI I LITERATURY Wilno

Vilniaus Lietuvių Meno ir Literatūros Draugija nuoširdžiai sveikina Mokslo Draugų Draugiją, švenčiančią 25-tąsias savo gyvavimo metų sukaktuves ir linki Jai plėtotis ir klestėti laimingai ilgiausius metus.

Pirmininkas (—) *Kun. A. Viskantas.*

Vice-Pirmininkas (—) *Vyt. Kairiūkštis*

Sekretorius (—) *A. Valaitis.*

PRAESIDIUM SLOVANSKÉHO ÚSTAWU. Praha

Nemoha se osobně zúčastniti, dovoluji si k 25 letému jubileu Towarzystwa jménem Slovanského ústavu zaslati srdečný pozdrav a spolu preji mnoho dalších skvělých úspěchu na poli polské a slovanské nauky.

V dokonalé úctě

(—) *L. Niederle*
predseda

Dr. WŁADYSŁAW ABRAHAM, prof. Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie, czł. hon. TPN.

Nie mogąc niestety skorzystać z łaskawego zaproszenia i przybyć na zebranie w sobotę 28 b. m.. zasyłam Towarzystwu w 25-tą rocznicę Jego założenia, najserdeczniejsze życzenia jak najświetniejszego dalszego rozwoju dla dobra nauki naszej, która Mu już wiele zawdzięcza.

(—) *Władysław Abraham.*

Dr. PRZEMYSŁAW DĄBKOWSKI, profesor Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie, czł. hon. TPN.

Dziękując najserdeczniej za łaskawą pamięć i uprzejme zaproszenie na doroczne Zebranie Towarzystwa, mam zaszczyt przesłać w XXV-tą Rocznicę założenia Towarzystwa, moje najserdeczniejsze gratulacje oraz życzenia jak największego rozwoju na przyszłość dla dobra nauki polskiej.

Z wysokiem poważaniem

(—) *Przemysław Dąbkowski.*

Pozatem łaskawie nadesłali pisma lub depesze gratulacyjne nast. instytucje i osoby:

Dyrektor Bibljoteki Narodowej w Warszawie p. Stefan Demby,
Dziekanat Wydziału Sztuk Pięknych Uniw. Stefana Batorego,
Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemyślu,
Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej,
Towarzystwo Naukowe w Płocku,
Stefan Kirtiklis, Wojewoda Pomorski,
Adrjan Diveky, czł. koresp. TPN.,
Janina Studnicka, dyr. Archiwum Państwowego w Grodnie,
Marja Polaczkówna ze Lwowa,
Marja Kotwiczowa z Wilna,
Ks. Władysław Tołoczko z Wilna,
Ks. Edmund Nowak z Nowej-Wilejki,
Henryk Ciecierski z Siemiatycz.

Ponadto, celem uczczenia jubileuszu Towarzystwa członek-korespondent art.-malarz p. Jerzy Hoppen ofiarował T-wu obraz Matki Boskiej malowany na szkle z w. XVII i 25 szkiców Bronisława Jamontta, a T-wo Badania Historji Reformacji w Polsce — wizerunek Jana Łaskiego.

Do osób i instytucyj, które uczęstniczyły w obchodzie jubileuszowym, Zarząd Towarzystwa wysłał podziękowania na piśmie oraz zamieścił odnośny komunikat w prasie miejscowej.

Jubileusz Towarzystwa odbił się szerokiem echem w całej prasie polskiej, która umieściła dłuższe lub krótsze wzmianki o uroczystości oraz artykuły, poświęcone działalności T-wa,

* * *

Jak i w latach ubiegłych, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w roku 1932 utrzymywało stosunki z innemi instytucjami i towarzystwami naukowemi, wzięło udział w szeregu przedsięwzięć naukowych i reagowało na różne objawy w życiu świata naukowego. Pom. in. w lutym r. 1932 z inicjatywy Sekcji Historji Sztuki Wydziału I-go Towarzystwo wystąpiło do Delegacji Specjalnej Polskiej oraz, przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, do Poselstwa Polskiego w Moskwie o poczynienie starań celem rewindykacji z Z.S.S.R. muzealjów i zabytków archiwalnych, związanych z Wileńszczyzną. Również w roku objętym sprawozdaniem, Towarzystwo wzięło udział w obchodzie 50-lecia Kasy im. Mianowskiego przez swego delegata prof.

dr. Janusza Iwaszkiewicza (dn. 27 i 28 lutego w Warszawie), oraz wspólnie z Uniwersytetem Stefana Batorego i niektóremi towarzystwami w dniu 12 maja urządziło w Auli Kolumnowej U.S.B. akademję z powodu powyższej rocznicy. W dalszym ciągu Towarzystwo wzięło udział w III Naukowym Zjeździe Pomorzoznawczym w Poznaniu przez swego delegata prof. dr. Kazimierza Chodynickiego (30—31 października), w zebraniu przygotowawczem II Zjazdu Filologów Słowiańskich w Warszawie (delegaci: prof. dr. Jan Otrębski i prof. dr. Erwin Koschmieder). Ponadto Zarząd Towarzystwa wysłał depesze i pisma gratulacyjne: do Muzeum Narodowego w Warszawie z powodu jego otwarcia, do T-wa Miłośników Przeszłości Lwowa z powodu uroczystości 25-lecia istnienia tego Towarzystwa, połączonej z obchodem 40-lecia pracy naukowej i kulturalnej dr. Aleksandra Czołowskiego, do T-wa Przyjaciół Nauk w Lublinie z powodu obchodu 10-lecia, do T-wa Naukowego Warszawskiego z powodu obchodu 25-lecia, do Litewskiego T-wa Naukowego—również z powodu 25-lecia. Do Zarządu Macierzy Łużyckiej w Budziszynie wysłana została depesza kondolencyjna z powodu zgonu zasłużonego senjora ruchu narodowego łużyckiego ś. p. Ernesta Muki, od lat kilku członka honorowego naszego Towarzystwa; również na wiadomość o zgonie honorowego członka TPN ś. p. Adama Antoniego Kryńskiego Zarząd wystosował do jego rodziny pismo kondolencyjne. 28 czerwca r. 1932 Towarzystwo gościło w swych murach członków Zjazdu Bibljotekarzy Polskich i w sali T-wa odbyło się ostatnie posiedzenie i zamknięcie Zjazdu.

W roku 1932 TPN wymieniało swe wydawnictwa z licznemi towarzystwami i instytucjami krajowemi i zagranicznemi, których wykaz umieszczony jest w sprawozdaniu z Książnicy. 15 kwietnia Zarząd postanowił wysyłać do Bibljoteki Uniwersytetu Stefana Batorego tytułem wymiany wydawnictw po 30 egz. każdej nowej publikacji T-wa, prosząc jednocześnie Dyrekcję o zarządzenie, aby Bibljoteka ta nie wymieniała naszych wydawnictw z temi towarzystwami i instytucjami, z któremi Towarzystwo nasze pozostaje w bezpośrednich stosunkach wymiennych. Nadmienić tu wypada, że Bibljoteka U.S.B. od lat szeregu jest hojną ofiarodawczynią otrzymywanych przez nią dubletów na rzecz naszego Towarzystwa. (Wykaz wydawnictw Towarzystwa za r. 1932 znajduje się w sprawozdaniach poszczególnych Wydziałów T. P. N.).

Jak już wyżej zaznaczyliśmy, w roku 1932 stan finansowy Towarzystwa był bardzo niepomyślny głównie z powodu niemal zupełnego ustania ofiarności na rzecz T-wa ze strony instytucyj społecznych i osób prywatnych oraz nieregularnego dopływu składek od członków zamiejscowych. W tych ciężkich warunkach Zarząd T-wa poczytuje sobie za tem bardziej miły obowiązek wspomnieć na tem miejscu o życzliwem stanowisku względem Towarzystwa pewnych instytucyj, które przez udzielenie T-wu zasiłków pozwoliły mu na przetrzymanie roku, objętego sprawozdaniem. A więc wymieniamy tu: Rząd Rzeczypospolitej, który w osobach Ministerstwa

W. R. i O. P. i Zarządu Funduszu Kultury Narodowej przy Prezesie Rady Ministrów mimo trudności budżetowych przyznał T-wu zasiłki na cele wydawnicze, Wileński Bank Ziemski, który wyasygnował na rzecz Towarzystwa naszego zł. 2003 gr. 24, zaliczając tę sumę na rachunek spłaty pożyczki wraz z procentami, ciążącej na nieruchomości T-wa, Radę Miejską st. m. Warszawy, która jeszcze w czerwcu r. 1932 powzięła uchwałę w przedmiocie udzielenia T-wu zasiłku w sumie zł. 4000.— (suma ta, tak bardzo Towarzystwu naszemu potrzebna, niestety, dotychczas wypłacona nie została), oraz Wydział Powiatowy Sejmiku Wileńsko-Trockiego—ofiara w kwocie zł. 50.—

Wszystkim instytucjom i osobom, które o potrzebach T-wa w r. 1932 pamiętały i przyszły mu z pomocą — Zarząd składa niniejszem jak najgorętsze serdeczne podziękowanie.

W ciągu roku 1932 odbyło się posiedzeń miesięcznych T-wa 5, mianowicie:

XCI,30.I: Odczyt dyr. Wacława Gizbert-Studnickiego p. t. „Kartka z dziejów szkolnictwa tajnego w Okręgu Szkolnym Wileńskim".

XCII,25.II: Odczyt mec. Antoniego Millera, p. t. „Pierwsza porozbiorowa konspiracja litewska".

XCIII,3.VI: Odczyt prof. Alfonsa Parczewskiego p. t. „Ruch celtycki—wspomnienia z epoki przedwojennej".

XCIV,25.X: Odczyt p. Julji Diekstein-Wieleżyńskiej p. t. „Luigi Valli jako poeta".

XCV,2.XII: Odczyt prof. dr. Manfreda Kridla p. t. „Walter Scott" i odczyt prof. Alfonsa Parczewskiego p. t. „Wspomnienia osobiste z pobytu przed 30 laty w ojczyźnie Scotta".

Posiedzenia te cieszyły się dość znaczną frekwencją, większą niż w latach ubiegłych.

Walne zebranie zwyczajne odbyło się w r. 1932 — jedno, połączone z obchodem jubileuszowym; Zarząd odbył posiedzeń 12.

Na początku r. 1932 skład Zarządu T. P. N. był następujący: Prezes — prof. dr. Alfons Parczewski, wiceprezes, jednocześnie kierownik Bibljoteki i kierownik Działu Rękopisów—prof. dr. Stanisław Kościałkowski, sekretarz—Aleksander Jodziewicz, skarbnik i administrator nieruchomości — Ludwik Nieciecki, kustosz składnicy wydawnictw prof. dr. Iwo Jaworski, członek Zarządu—Wacław Wejtko, oraz przedstawiciele Wydziałów: I-go prof. dr. Marjan Zdziechowski i prof. dr. Stefan Glixelli; II-go prof. dr. Władysław Dziewulski i prof. dr. Józef Trzebiński; III-go ks. prof. dr. Bolesław Wilanowski (jednocześnie redaktor wydawnictw T-wa) i docent dr. Ryszard Mienicki. W ciągu roku zaszły w Zarządzie zmiany następujące: z dniem 20 stycznia funkcje kustosza składnicy wydawnictw przejął od prof. Jaworskiego ks. prof. Wilanowski, zachowując obok tego swe funkcje dotychczasowe; z dniem 1.V. ustąpił prof. dr. Glixelli i na jego miejsce z ramienia Wydziału I-go wszedł do Zarządu prof. dr. Jan Oko; w dniu 4.XI. zmarł długoletni zasłużony skarbnik ś. p. Ludwik Nieciecki. Z powodu ciężkiej choroby ś. p. Niecieckiego, funkcje jego Zarząd T-wa uchwałą z dnia 28.IX. powierzył zastępczo p. Jó-

zefowi Dunajowi, emerytowanemu kwestowi U. S. B., a dnia 30.XI. na mocy § 26 statutu dokooptował go w skład Zarządu, pozostawiając go przy powierzonych uprzednio obowiązkach. Ustępujący z kolei w myśl § 23 statutu T-wa sekretarz Aleksander Jodziewicz został przez walne zebranie obrany ponownie.

Skład Komisji Rewizyjnej w ciągu całego roku bez zmiany, wybrani ponownie przez walne zebranie, stanowili: prof. dr. Marjan Eiger, Władysław Hołownia i dr. Zygmunt Zawadzki, jako członkowie i p.p. Juljan Bądzkiewicz i Tadeusz Turkowski—jako zastępcy.

Na zebraniu dorocznem zostali wybrani jednogłośnie na członków honorowych T-wa p.p.: dr. Franciszek Bujak i dr. Edward Porębowicz — profesorowie uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, ks. dr. Jan Fijałek i dr. Władysław Semkowicz—profesorowie uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Tadeusz Zieliński—profesor uniwersytetu warszawskiego, dr. Max Niedermann — prof. uniwersytetu w Neufchâtel i Michał Brensztejn-kustosz Muzeum Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Aczkolwiek nie dotyczącą już okresu sprawozdawczego zaznacza tu Zarząd T. P. N. niezmiernie dla T-wa bolesną stratę — zgon w dniu 21 kwietnia r. 1933 zasłużonego Prezesa T. P. N. ś. p. Alfonsa Parczewskiego. Ś. p. Parczewski był jednym z założycieli naszego Towarzystwa, w r. 1923 został jego członkiem honorowym, a od dnia 8.XI. 1927 r. aż do zgonu stał na jego czele jako Prezes. Zgasłemu Prezesowi, którego zasługi w różnych dziedzinach nauki i pracy społecznej w ciągu lat przeszło 60-ciu są tak wielkie, również i Towarzystwo nasze ma bardzo dużo do zawdzięczenia; mimo bardzo sędziwego wieku i ciężkich w ostatnich miesiącach życia cierpień ś. p. Prezes Parczewski do ostatka żywo interesował się sprawami T-wa, brał udział w jego pracach i po raz ostatni przewodniczył na posiedzeniu Zarządu w dniu 7.II. 1933 r.

Opłakując zgon swego nieodżałowanego Prezesa Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Nauk obwieścił o Jego śmierci za pomocą klepsydr w pismach wileńskich, wysłał pismo kondolencyjne do rodziny Zmarłego, złożył na trumnie wieniec z napisem: „Swemu nieodżałowanemu Prezesowi Profesorowi Alfonsowi Parczewskiemu— Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie", wydelegował prof. dr. S. Kościałkowskiego do wygłoszenia przemówienia podczas obchodu żałobnego w Wilnie i ks. prof. dr. B. Wilanowskiego do wygłoszenia przemówienia przy złożeniu zwłok Zmarłego do grobu w Kaliszu oraz postanowił umieścić portret Zmarłego w sali Towarzystwa.

Od dnia 20.V.1932 r. do dnia 20.V.1933 r. zmarli następujący członkowie T-wa: honorowi—Oswald Balzer, Adam Antoni Kryński, Ernest Muka, Alfons Parczewski; dożywotni—Jan Klott; zwyczajni— Stanisław Białas, Juljusz Kłos, Władysław Lichtarowicz, Ludwik Nieciecki, ks. Jan Sadowski, Wiktor Staniewicz, Bronisław Umiastowski.

W dn 1.I.1933 r. Towarzystwo liczyło członków: honorowych— 27, korespondentów—4, protektorów—6, dożywotnich, wieczystych i zwyczajnych—371, razem—408.

SPRAWOZDANIA
z działalności Wydziałów Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie w roku 1932.

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU I
(Filologji, literatury i sztuki)
Za rok 1932.

W roku sprawozdawczym liczył Wydział I członków 23. Skład Zarządu Wydziału stanowili: rektor Marjan Zdziechowski jako prezes, prof. dr. Jan Oko jako wiceprezes, doc. dr. Stanisław Cywiński jako sekretarz.

Zebrań naukowych odbyło się w tym czasie 3; przedstawiono na nich następujące prace i komunikaty:

Dnia 24. I. 1932: 1. Jan Otrębski „Zapożyczenia słowiańskie w litewskim dialekcie twereckim".
2. Stanisław Cywiński „Filjacje literackie w młodzieńczych utworach Norwida".
3. Stanisław Pigoń „Orzeł i Kruk w improwizacji Konrada".

Dnia 30. IV. Komunikaty:
4. Jan Oko „Seminarjum filologiczne G. E. Grodka".
5. Stanisław Cywiński „O zagadnieniu podziału literatury polskiej na okresy".

Dnia 5. XI. Komunikaty:
6. Stefan Glixelli „Tekst rumuński o zachowaniu się przy stole".
7. Jan Oko „Groddeck jako numizmatyk".

Wydział w roku sprawozdawczym ogłosił drukiem następujące prace: Jadwiga Piotrowiczowa z Wokulskich, *„Michał Czajkowski jako powieściopisarz"*, Wilno 1932, str. 248; Jan Safarewicz,

„Le rhotacisme latin", Wilno 1932, str. 113. Jan Otrębski *„Le traitement des groupes du type ss en sanscrit"*, Wilno 1932. str. 67.

SEKCJA HISTORJI SZTUKI

WYDZIAŁU I-go T-WA P. N.

Sprawozdanie za r. 1932.

Sekcja liczyła 14 członków. Zarząd stanowili: z. prof. Marjan Morelowski jako przewodniczący, dr. Stanisław Lorentz—zast. przewodniczącego, z. prof. Rajmund Gostkowski—sekretarz.

W roku sprawozd. odbyło się 8 posiedzeń następujących:

1. Dnia 15. I. a) X. dr. Piotr Śledziewski: Theatrum czyli misterja religijne w kościołach wileńskich XVII wieku. (Studjum do ikonograficznego zrozumienia stiuków w kościele św. Piotra i Pawła na Antokolu w Wilnie). b) Z. prof. dr. M. Morelowski: Komunikaty naukowe.

2. Dnia 29. I. a) Zofja Baudouin de Courtenay: Uwagi o malowidłach ściennych rzymsko-kampańskich. b) Sprawy administracyjne.

3. Dnia 27. II. a) Eksc. Hadżi Seraja Chan Szapszał: Wyobrażenia artystyczne świętych muzułmańskich i wpływy ikonograficzne polsko-katolickie w Persji. b) Sprawy administracyjne. c) Wybór nowego zarządu.

4. Dnia 16. IV. Z. prof. dr. Morelowski: Zagadnienie twórcy kaplicy św. Kazimierza w Wilnie a Constantino Tencalla, projektodawca kolumny Zygmunta III w Warszawie.

5. Dnia 14. V. a) Z. prof. dr. R. Gostkowski: Ikonografja kapłańska w sztuce greckiej. b) Jerzy Hoppen: Obraz Guercina w katedrze wileńskiej.

6. Dnia 28. X. a) Z. prof. dr. M. Morelowski: „Dawna sztuka bułgarska od IX do XIV w. na podstawie odbytej do Bułgarji podróży i wydawnictw bułgarskiego Instytutu archeologicznego".
b) Ks. dr. Piotr Śledziewski: Uzupełnienie do uprzedniego referatu o kościele św. Anny w Wilnie.

7. Dnia 24. XI. Zofja Westwalewiczówna: Styl epoki w zastosowaniu do literatury renesansu, baroka i rokoka. (Zagadnienie metody badań z pogranicza historji sztuki i literatury).

8. Dnia 16. XII. Z. prof. dr. M. Morelowski: „Geneza stylu dawnej bramy Subocz i obecnie istniejącego kościoła św. Anny w Wilnie (Zagadnienie wpływów niderlandzkich)".

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU II.

(Nauk matem.-przyrodn. i lekarskich)

za rok 1932.

W roku 1932 zmarł członek Wydziału, ś. p. prof. Wiktor Staniewicz. Wydział II powołał nowych członków: prof. dr. Kazimierza Pelczara, prof. dr. Antoniego Zygmunda i prof. inż. Wacława Łastowskiego. Wydział liczy 36 czł. W roku 1932 na posiedzeniach zreferowano następujące prace:

1. B. Ogijewicz. Przyczynek do znajomości skorkowatych okolic Wilna (ref. p. J. Prüffer).
2. A. Sienicka. Powstawanie pąków u narośli korzeniowych, spowodowanych przez Heterodera radicicola na Anemone sylvestris (ref. p. P. Wiśniewski).
3. J. Łabieniec. Rośliny rzadkie torfowiska w okolicy stacji kolejowej Kiena-Szumsk (ref. p. P. Wiśniewski).
4. H. Niewodniczański. O optycznem pobudzaniu rtęci (ref. p. Wacław Dziewulski).
5. St. Liskiewicz. Pijawki północno-wschodniej Polski i Polesia (ref. p. Wł. Mierzeyewski).
6. M. Reicher. Grupy krwi u karaimów trockich i wileńskich.
7. A. Przeździecka-Jędrzejowska. Awitaminoza, jako przejaw naruszenia równowagi odżywczej (ref. p. E. Lelesz).
8. J. Prüffer. Przyczynek do znajomości wabienia samców przez samice u motyli.
9. J. Prüffer. Próba charakterystyki fauny okolic Częstochowy.
10. J. Prüffer. Próby mapowania rójek chrabąszczy.
11. M. Racięcka. Nieopracowane zbiory chróścików ś. p. Dziędzielewicza (ref. p. J. Prüffer).
12. B. Ogijewicz. Szkodniki śpichlerzy i młynów (ref. p. J. Prüffer).
13. J. Nowicka. Morfologja rożków u Hep. (ref. p. J. Prüffer).
14. B. Houwald. Nowe i rzadkie motyle Wileńszczyzny (ref. p. J. Prüffer).
15. O. Kotlarówna. Przyczynek do anatomji zoocecidium kwiatowego na Phlox paniculata, wywołanego przez Muchówki Diptera (ref. p. P. Wiśniewski).
16. N. Rojecka. Flora cmentarza karaimskiego w Trokach (ref. p. J. Trzebiński).
17. Z. Tumiłowiczówna. Spis grzybów w okolicach Wołkowyska (ref. p. J. Trzebiński).
18. J. Perepeczko-Baumanowa. Zoocecidia okolic Oszmiany (ref. p. J. Trzebiński).
19. W. Iwanowska. Obserwacje fotograficzne gwiazdy zmiennej RX Aurigae (ref. p. Wł. Dziewulski).

20. W. Iwanowska. Obserwacje fotograficzne gwiazdy zmiennej TT Aurigae (ref. p. Wł. Dziewulski).

21. W. Iwanowska. Obserwacje fotograficzne gwiazdy zmiennej SX Aurigae (ref. p. Wł. Dziewulski).

22. W. Ehrenfeucht. Obserwacje fotograficzne gwiazdy zmiennej TU Cassiopeiae (ref. p. Wł. Dziewulski).

23. J. Jacyna. Obserwacje fotograficzne gwiazdy zmiennej TU Cassiopeiae (ref. p. Wł. Dziewulski).

24. Wł. Dziewulski i W. Iwanowska. Obserwacje jasności komety 1932-k.

25. Wł. Dziewulski. Obserwacje jasności gwiazdy zmiennej R Scuri.

26. W. Wiełłowicz. Pomiary głębokości jezior trockich (ref. p. Br. Rydzewski).

W roku 1932 prowadzono druk tomu VII-go *Prac Wydziału nauk. mat.-przyr.*; druk ukończono w marcu 1933 roku (tom zawiera stron 496 z licznemi tablicami i rysunkami).

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁU III-go
(Filozofji, historji i nauk prawno-społecznych)
Za rok 1932.

W roku sprawozdawczym odbyły się posiedzenia naukowe z następującemi referatami:

1) 16. II., dyr. T. Turkowski: Archiwum Księgarni Zawadzkiego z pierwszej połowy XIX w.;

2) 11. V., dr. S. Wysłouch: Prawosławie na Litwie i Białorusi w drugiej połowie XIX w., jego rozwój i rusyfikacja;

3) 17. VI. dyr. W. Studnicki: Walka społeczeństwa polskiego. na Litwie historycznej ze szkołą rosyjską;

4) 20. X. dyr. W. Wielhorski: Drogi rozwojowe państwowości litewskiej;

5) 14. XII. (łącznie z Oddz. Wil. Polskiego T-wa Hist.)dr. K. Zakrzewski: Pierwszy okres wojen domowych w republice rzymskiej.

Na posiedzeniu administracyjnem dn. 11. V. 1932 r. zostali przyjęci nowi członkowie: pp.: Glaser Stefan, Sukiennicki Wiktor, Wielhorski Władysław.

Obecnie Wydział liczy 36 członków. Zarząd stanowią: prof. dr. Bolesław Wilanowski—przewodniczący, doc. dr. Ryszard Mienicki—zastępca przewodniczącego, doc. dr. Henryk Łowmiański—sekretarz.

W roku sprawozdawczym ukazały się następujące wydawnictwa Wydziału: Henryk Łowmiański, *„Studja nad początkami społeczeństwa i państwa litewskiego"*, Tom II, Wilno 1932, str. 448 i 2 mapy.

Niezależnie od tego w roku sprawozdawczym: a) rozpoczęto druk rocznika VIII *„Ateneum Wileńskiego"* (ukazał się w kwietniu

r. 1933) oraz: *„Zbiór dokumentów cechowych miasta Wilna od końca XV do końca XVIII wieku"* pod redakcją prof. dr. S. Kościałkowskiego i docenta dr. H. Łowmiańskiego i *„Księgi pamiątkowej 400-lecia pierwszej redakcji Statutu Litewskiego"* pod redakcją prof. dr. S. Ehrenkreutza; b) przygotowano do druku: wybór korespondencji z Archiwum księgarni Zawadzkiego z lat 1803—1832 pod redakcją dyrektora T. Turkowskiego; c) prowadzono w dalszym ciągu pod kierunkiem docenta R. Mienickiego przygotowanie do druku materjałów historyczno-bibljograficznych, dotyczących dawnego Uniwersytetu Wileńskiego, zebranych przez ś. p. prof. Ludwika Janowskiego.

SPRAWOZDANIE

ze stanu zbiorów Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie za rok 1932.

KSIĄŻNICA.

1. PRZYBYTKI.

A. Dary osób pojedyńczych według ilości ofiarowanych dzieł:

			dzieł	tomów
1.	Od p.	Safarewiczowej Janiny	116	160
2.	„	Turkowskiego Tadeusza	115	133
3.	„	Życkiej Ludwiki	102	115
4.	„	Charkiewicza Walerjana	68	76
5.	„	Brensztejna Michała	31	36
6.	„	Uziębły Lucjana	21	31
7.	„	Szuszkiewicza Bronisława	19	20
8.	„	Modelskiego Teofila Emila	14	15
9.	„	Sołtanowej Anny	12	14
10.	„	Wejtki Wacława	11	11
11.	„	Zawadzkiego Zygmunta	6	10
12.	„	Czarkowskiej Melanji	6	8
13.	„	N. N.	6	6
14.	„	Kryczyńskiego Leona	6	6
15.	„	Oskierczanki Haliny	5	9
16.	„	Ambrosa Michała	5	9
17.	„	Koźlińskiej Heleny	5	5
18.	„	Cywińskiego Stanisława	5	5
19.	„	Wilczewskiego Gabrjela	4	4
20.	„	ks. Tyczkowskiego Franciszka	4	4
21.	„	Abramowicza Ludwika	4	4
22.	„	Pomian Wandy	4	4
23.	„	Chejfeca Lejby	4	4

		dzieł	tomów
24.	Od p. Żukowskiego Piotra	3	4
25.	„ Zdziechowskiego Marjana	3	4
26.	„ Minkiewicza Michała	3	3
27.	„ Gutry Czesława	3	3
28.	„ Burhardta Stefana	3	3
29.	„ Kotwicza Władysława	2	9
30.	„ Węcławowiczowej Emilji	2	6
31.	„ Niecieckiego Ludwika	2	4
32.	„ Żylińskiego Ignacego	2	2
33.	„ Wiskowatego K.	2	2
34.	„ Śmiałowskiego Zbigniewa	2	2
35.	„ Studnickiego Wacława Gizbert	2	2
36.	„ O. Ostrowskiego Józafata	2	2
37.	„ Lorentza Stanisława	2	2
38.	„ Lisowskiego Stanisława	2	2
39.	„ Bossowskiego Franciszka	2	2
40—70.	Po jednym dziele w jednym tomie ofiarowali: p. p. 1. Brensztejnowa Jadwiga, 2. Brzeska Wanda, 3. Cybulski Adam Łada, 4. Dziadulewicz Stanisław, 5. Grüneberżanka Adela, 6. Hleb-Koszańska Helena, 7. ks. Hlebowicz Henryk, 8. Hryniewiczówna Marja, 9. Iwaszkiewicz Janusz, 10. Kamieński Stanisław, 11 Koneczny Feliks. 12. Kosiński Karol, 13. ks. Morawski Michał, 14. Morelowski Marjan, 15. Olendzki Kazimierz, 16. Oskierka Franciszek, 17. Ostrejko Ludwik, 18. Petrażycka-Tomicka Jadwiga, 19. Ptaszycki Stanisław, 20. ks. Rutkowski Michał, 21. Sławiński Kazimierz, 22. Stelmachowska Bożena, 23. Strzałkowski Wiesław, 24. Ślaski Bolesław, 25. ks. Ślosarczyk Jan, 26. Świerkowski Ksawery, 27. Tłomakowski Janusz, 28. Untulis Władysław, 29. Wrocki Edward, 30. Zaikin Wiaczesław, 31. Zawadzki Adam		
	Razem 70 osób ofiarowało	641	772

B. Dary instytucyj:

		dzieł	tomów
1.	Politechnika Lwowska	9	9
2.	Główny Urząd Statystyczny	7	9
3.	Seminarjum teologiczne U. S. B.	4	13
4.	Instytut Biełaruskaje Kultury w Mińsku	4	5
5.	Ukraińskyj Nacionalnyj Muzej	4	4
6.	Komitet III Zjazdu Bibljotekarzy Polskich	4	4

		dzieł	tomów
7.	Bratnia Pomoc U. S. B.	3	4
8.	International Committée of Historical Sciences . . .	2	3
9.	Librairie Universelle T. Goraus	2	3
10.	Towarzystwo Przyjaciół Nauk na Śląsku	2	2
11.	Studjum Katolickie przy Seminarjum Teologicznem U. S. B.	2	2
12.	Państwowa Rada Ochrony Przyrody	2	2
13.	Institut International de Coopération Intellectuelle .	2	2
14.	Redakcja „Le Monde Slave"	1	7
15.	L'Association Guillaume Budé	1	2
16.	Karlowy University v Praze	1	2
17.	Polskie Towarzystwo Ludoznawcze we Lwowie . . .	1	2
18.	Redakcja „Sprawy obce"	1	2
19.	Wileńskie Towarzystwo Lekarskie	1	2
20—50	Po jednem dziele w jednym tomie ofiarowały: 1. Bureau d'Encouragement pour l'emploi de Quinine, 2. Deutsche Gesellschaft der Wissenschaft u. Künste für die Tschechoslovakische Republik, 3. Dowództwo 6 P. P. L., 4. Dyrekcja Państw. Gimnazjum im. T. Zana w Mołodecznie, 5. Instytut Badań Spraw Narodowościowych, 6. Instytut Pedagogiczny w Katowicach, 7. Klub Włóczęgów, 8. Korpus Ochrony Pogranicza. 9. Księgarnia „Pahonia" w Wilnie, 10. Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige, 11. Kurja Metropolitalna Lwowska, 12. Magistrat m. Wilna, 13. Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, 14. Muzeum Towarzystwa Krajoznawczego w Szawlach, 15. Obserwatorjum Astronomiczne w Wilnie, 16. Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, 17. Pocztowa Kasa Oszczędności, 18. Polski Czerwony Krzyż, 19. Polskie Towarzystwo Botaniczne, 20. Polskie Towarzystwo Geologiczne w Krakowie, 21. Polskie Towarzystwo Geograficzne w Warszawie, 22. Redakcja „Nowe Tory", 23. Redakcja „Prace Filologiczne", 24. Svenska Historiska Föreningen, 25. Towarzystwo Historyczne w Poznaniu, 26. Towarzystwo Miłośników Historji w Poznaniu, 27. Towarzystwo Poprawności Języka Polskiego, 28. Ukrainskyj Instytut Marksizmu-Leninizmu, 29. Wileński Urząd Wojewódzki, 30. Wileńskie Towarzystwo Przeciwgruźlicze. 31. Zjednoczone Fabryki „Zieleniecki".		
	Razem 50 instytucyj ofiarowało . . .	84	110

C. Nabyte za gotówkę:

1. Czasopismo „Ziemia"	1	1

D. Publikacje perjodyczne, otrzymane od redakcyj oraz instytucyj wydawniczych.

dzieł tomów

W jęz. polskim: 1. Archiwum Historji i Filozofji Medycyny, 2. Biuletyn Towarzystwa Geofizyków w Warszawie, 3. Czasopismo Przyrodnicze Ilustrowane, 4. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Sprawiedliwości, 5. Dziennik Wileński, 6. Handel Zagraniczny R. P. 7. Kurjer Wileński, 8. Kwartalnik Statystyczny, 9. Ogrodnictwo, 10. Prace Geofizyczne, 11. Prawo Życia, 12. Przegląd Pedagogiczny, 13. Przegląd Powszechny, 14. Przegląd Wileński, 15. Przegląd Zegarmistrzowski i Złotniczy, 16. Roczniki Chemji, 17. Słowo, 18. Służba Nauce, 19. Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akademji Umiejętności. 20. Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 21. Sprawozdania Towarzystwa Naukowego Lwowskiego, 22. Statystyka cen, 23. Statystyka Pracy, 24. Tygodnik Rolniczy, 25. Wiadomości Służby Geograficznej, 26. Wiadomości Statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego . . . .

W jęz. obcych: 1. Acta Societatis Botanicorum Poloniae, 2. Bratislavské Lekàrske Listy. 3. Bulletin Bibliographique de l'Académie des sciences de l'Institut de France. 4. Bulletin International de l'Acad. Pol. des sciences et des lettres. (Classe de médecine). 5. Bulletin International de l'Acad. Pol. des sciences et des lettres (classe de philologie). 6. Bulletin International de l'Acad. Pol. des sciences et des lettres (Classe des sciences math. et natur. Série A). 7. Bulletin International de l'Academie Polonaise des sciences et des lettres (Classe des sciences math. et natur. Serie B). 8. Bulletin of the New York Public Library. 9. Centralnaja Jewropa. 10. Comptes rendus mensuels des séances de la Classe de médecine Acad. Pol. des Sc. 11. Comptes rendus mensuels des séances de la Classe des sciences math. et natur. Acad. pol. des sc., 12. Dzwony, 13. Zeiss Nachrichten. 14. Zeitschrift für Osteuropäische Geschichte .

W jęz. polskim	26
„ obcych	14
Razem publ. perjod. .	40

E. Dzieła nabyte drogą wymiany od instytucyj.

		dzieł	tomów
1.	Bibljoteka Uniwersytecka w Wilnie	128	134
2.	Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach	42	42
3.	Polska Akademja Umiejętności	17	17
4.	Bibljoteka Publiczna m. st. Warszawy	16	16
5.	Academia de Ciencias y Artes de Barcelona . . .	12	12
6.	Uniwersytet węgierski im. Franciszka Józefa w Szeged	10	10
7.	Towarzystwo Naukowe we Lwowie	9	9
8.	Biełaruskij Dziarżaunyj Uniwersytet w Mińsku . . .	8	19
9.	Kasa im. Mianowskiego	8	11
10.	Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku .	8	8
11.	Academia de Ciencias Exactas, Fisicas y Naturales de Madrid	7	7
12.	Royal Irish Academy	6	22
13.	Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie	6	9
14.	Gelehrte Estnische Gesellschaft zu Dorpat	5	14
15.	Akademie der Wissenschaften in Wien	5	11
16.	Instytut Bałtycki w Toruniu	5	5
17.	Universita Komenskeho v Bratislave	4	4
18.	Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie	4	4
19.	Zakład Architektury Polskiej Politechniki Warszawskiej	4	4
20.	Académie Roumaine	3	4
21.	Naukowe Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie .	3	3
22.	Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie	3	3
23.	Česka společnost Nauk v Praze.	2	10
24.	Preussische Akademie der Wissenschaften	2	10
25.	Uniwersytet w Lund	2	3
26.	The Academie of Natural Sciences of Philadelphia .	2	2
27.	Historyczna Komisja dla Badań Ziem Wsch. i Zach. Pruskich	2	2
28.	Litewskie Towarzystwo Naukowe w Wilnie	2	2
29.	Naturforschende Gesellschaft in Basel	2	2
30.	Seminarjum Historji Społecznej we Lwowie	2	2
31.	Societas Scientiarum Fennica	2	2
32.	Towarzystwo Naukowe w Toruniu	2	2
33.	Wojskowe Biuro Historyczne	2	2
34.	Prirodovědecka Faculta Masarykovy University v Brne	1	11
35.	Universitätsbibliothek zu Tübingen	1	11
36.	Instytut Badania Najnowszej Historji Polski	1	3
37.	United States National Museum	1	3
38.	Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie . . .	1	3

Po jednem dziele w jednym tomie:

39—59 1. Archiwum Państwowe w Wilnie, 2. Assotiation des Anatomistes, 3. Bibljoteka Miejska

	dzieł	tomów
w Bydgoszczy, 4. Dyrekcja Państwowych Zbiorów Sztuki, 5. Fundusz Kultury Narodowej, 6. Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej, 7. Muzeum Śląskie w Katowicach, 8. Muzeum Tatrzańskie im. d-ra Chałubińskiego w Zakopanem, 9. Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu, 10. Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Łodzi, 12. Slovanskij Ustav v Praze, 13. Société Linnéenne de Bordeaux, 14. Station Biologique de Roscoff, 15. Towarzystwo Miłośników Historji w Poznaniu, 16. Towarzystwo Naukowe Płockie, 17. Towarzystwo Pomocy Naukowej im. E. i E. Wróblewskich, 18. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Lublinie, 19. Uniwersytet w Oslo, 20. Uniwersytet Warszawski, 21. Związek Kulturalno-Oświatowy Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej		
Razem	361	459

Łącznie tedy w roku 1932 przybyło do Bibljoteki z 220 źródeł 1127 dzieł w 1382 tomach.

II. SKATALOGOWANO.

A. Na 1 stycznia 1933 r. skatalogowano dzieł (tytułów) 37102, w czem skatalogowanych w r. 1933 dzieł 1566 (od № 35537 do № 37102), tomów 1720.

B. Dzieł skatalogowanych według języków:

	Na 1. I. 1932 r.	W 1932 r.	Na 1. I. 1933 r.
1. Polski	18427	1171	19598
2. Rosyjski	6420	183	6603
3. Francuski	4156	90	4246
4. Niemiecki	3658	83	3741
5. Łaciński	1284	19	1303
6. Angielski	495	8	503
7. Czeski	402	5	407
8. Włoski	217	—	217
9. Litewski	203	1	204
10. Białoruski	90	4	94
11. Serbski	77	—	77

	Na 1. I. 1932 r.	W 1932 r.	Na 1. I. 1933 r.
12. Ukraiński	77	—	77
13. Esperanto	16	2	18
14. Bułgarski	8	—	8
15. Serbsko-łużycki	3	—	3
16. Hiszpański	1	—	1
17. Norweski	1	—	1
18. Szwedzki	1	—	1
Razem . . .	35536	1566	37102

C. Według wieków skatalogowanych dzieł:

	Na 1. I. 1932 r.	W 1932 r.	Na 1. I. 1933 r.
Wiek XV	33	—	33
„ XVI	261	—	261
„ XVII	852	—	852
„ XVIII	2240	2	2242
„ XIX	23153	242	23395
„ XX	8997	1322	10319
Razem	35536	1566	37102

D. Druki wileńskie w ogólnej liczbie dzieł 37102 całkowicie dotąd uporządkowanych.

W języku polskim na 1. I. 1932 r. — 2734, w 1932 r. skatalogowano — 150, na 1. I. 1933 r. — 2884.

* * *

Oprócz bieżącej pracy katalogowej, której rezultaty objęte są wykazami powyższemi, dokonano sporządzenia katalogu kartkowego i zebrania poszczególnych tomów dzieł wielotomowych — ofiarowanej przed kilku laty przez członka protektora T-wa p. Stanisława Łopacińskiego — Bibljoteki Sarjańskiej. Katalog jej obejmuje 3136 dzieł (w ok. 7000 tomów).

Jeżeli praca nad porządkowaniem Książnicy T-wa i w roku sprawozdawczym w obecnych trudnych warunkach finansowych raźno posuwała się naprzód i doprowadziła już dzisiaj do całkowitego uporządkowania około 80.000 tomów, dzieł i czasopism rozmaitej treści, — to zawdzięczać to należy przedewszystkiem temu, że T-wu nietylko w kierunku jego prac wydawniczych, ale w kierunku porządkowania zbiorów przyszedł z niezmiernie cenną pomocą Zarząd Funduszu Kultury Narodowej przy Prezydjum Rady Ministrów, który przed kilku laty wyznaczył na cel ten pewien fundusz, z którego dobrodziejstwa T-wo dotąd korzystać może.

Stałymi pracownikami książnicy w roku sprawozdawczym byli pp.: Bielski Olgierd, Dzwonkówna Anna, Korbut Aleksander.

Z ramienia Zarządu nad Bibljoteką T-wa czuwał prof. Stanisław Kościałkowski.

W pierwszem półroczu roku sprawozdawczego Książnica korzystała z pomocy trzech stypendystów F. K. N. magistrów: Burbianki Marty, Kochanowskiego Konstantego i Masłowicza Włodzimierza.

III. KORZYSTAŁO Z KSIĄŻNICY T-WA W R. 1932.

a) Na miejscu: osób 269 w 1379 wizytach z 2376 dzieł w 4513 tt.
b) Do domu brało: osób 76 — 320 dzieł w 519 tomach.

Dział rękopisów.

W roku sprawozdawczym na rzecz działu rękopisów złożyli dary następujący ofiarodawcy: p. p. Brensztejn Michał, Czarkowski Janusz, Cerniewski Stanisław, Hryniewiczówna Marja, Iwaszkiewicz Janusz, *(44 listy O'Connora do Macieja Radziwiłła kasztelana wileńskiego z XVIII w.)*, sukcesorowie ś. p. Medarda Kończy (dary i depozyty: m. in. *listy, dzienniki i notatki Medarda Kończy i Edwarda Römera, znanych uczestników wypadków z r. 1831 i spisku Konarskiego, — Księgę Aktów Ziemstwa kowień. z lat 1640—89, dokumenty Komitetu powiatowego Wileńskiego z r. 1831)*, Łopaciński Euzebjusz, Łopacinski Stanisław *(listy i dokumenty z XVIII w.)* Martewicz Włodzimierz, Moncewiczówna Kamelja, Piłsudski Jan, Poniatowski Kazimierz *(Zarys budowy pomnika Mickiewicza w r. 1899 w kościele św. Jana w Wilnie)*, Ptaszycki Stanisław *(kopje różnych dokumentów m. in. z metryki lit.—tek 14)*, Staniewicz *(wspomnienia Heleny z Kordzikowskich Romańskiej w 9 tekach)*, Stawarz Stanisław *10 kazań trynitarza ks. Olechnowicza z lat 1863—64)*, Szukiewicz Zygmunt *(formularz wojsk. Ludwika Narbutta, partyzanta z r. 1863)*, Świętorzecka Stanisława *(40 druków i pism z lat 1773—1821, przeważnie z czasów Targowicy i powstania Kościuszkowskiego)*, Wejtko Wacław *(rękopisy i druki z końca XVIII i pocz. XIX w.)*, Życka Ludwika, Żyliński Ignacy. Razem 20 ofiarodawców wzbogaciło dział rękopisów o 47 tek, paczek i fascykułów treści jednolitej i 16 listów i dokumentów osobnych.

Ogólne podsumowanie stanu posiadania rękopisów wykazuje:

854 tomów, fascykułów i paczek rękopisów o treści jednolitej, oraz 1924 dokumentów i listów osobnych, w tem 46 pergaminów.

Łaskawą, chętną i bezinteresowną pomocą przy porządkowaniu rękopisów służyli tak jak i w roku poprzednim p. p. Wacława Walicka, Odlanicki-Poczobut Henryk oraz p. Stanisława Wasilewska.

Z rękopisów korzystało w roku sprawozdawczym na miejscu lub za pośrednictwem bibljotek wileńskich i pozawileńskich osób 24.

MUZEUM.

W roku sprawozdawczym *praca wewnętrzna* w Muzeum polegała na konserwacji zabytków dawniejszych, wpisywaniu do inwentarza nowoprzybywających i zaopatrywaniu w napisy objaśniające przedmiotów wystawionych na pokaz publiczny.

Ze zbiorów muzealnych *wypożyczono* na odbywające się w Wilnie w czerwcu i lipcu 2 Wystawy: *Moniuszkowską* (6 przedmiotów i 7 gablot) i *Książki* w Bibl. Uniwersyteckiej (Statut Litewski z r. 1588).

Bawiący w lecie prof. Uniw. Warsz. dr. Włodzimierz Antoniewicz wykonał *kilkadziesiąt zdjęć* fotograficznych z zabytków paleolitycznych z Wileńszczyzny.

Muzeum było otwarte dla publiczności stale w niedziele w gg. 12—2 i doraźnie w miarę potrzeby w dni powszednie za poprzedniem porozumieniem się z kancelarją T-wa. *Zamknięte* było w czasie feryj letnich od 15 VII do 20 VIII.

Ofiarność społeczeństwa, wzrastająca stale z roku na rok, umożliwiła również w r. 1932 znaczne wzbogacenie zbiorów muzealnych, a do czego swemi dararni wydatnie przyczyniły się następujące 42 osoby i instytucje: Adolphowa Krystyna, Andrzejewska Anna, Brancewicz Henryk, Chejfec Lejba, Cierpińska Kazimiera, Czarkowska Melanja, Dawidowska Elżbieta, Drużynówna Anna, Drużynówna Heljodora, Hoppen Jerzy, Hryniewiczówna Marja, Hryniuk Józef, Jarocki Stanisław, Jeleńska Marja Józefowa, Jeleńska Marja Mieczysławowa, Kajzer Aleksy, Kępińska Zofja, Korczyńska Nina, Koźlińska Helena, Kudukis Piotr, Lorentz Stanisław dr, Majowa Teodora, Michniewiczowa Marja, Minkiewicz Michał dr., NN, Nieciecki Ludwik (depozyt), Ostrejko Ludwik, Paprocka Anna, Pietraszewska Jadwiga, Pietraszkiewiczówna Stanisława, Piotrowicz Włodzimierz, Podolecki Edward, Ptaszycki Stanisław prof., Rolko Władysław, Rudziewicz Kazimierz, Skirmunttówna Konstancja (z Pińska), T-wo Miłośników Historji Reformacji w Polsce, Tyczkowski Franciszek ks., Untenówna Helena, Wejtko Wacław, XX. i Zarząd Funduszu Kultury Norodowej (dopozyt).

Tą drogą przybyło do działów:

Etnografji	3	przedm.
Histor.-obyczajowego	40	„
Numizmatycznego	250	„
Sztuki (oryg. malarstwo i rzeźba)	36	„
Sztychów i fotografij	489	„
Ogółem	818	przedm.

Z liczby powyższej pochodzą z zakupu 205 (banknoty) i z depozytu — 3 przedmioty.

W latach poprzednich przybyło: w 1928 r. — 44, 1929 — 82, 1930 — 107 i 1931 — 333 przedmioty, na co też na tem miejscu ku chwale szlachetnych ofiarodawców ze szczerą wdzięcznością zwracamy uwagę.

Do zabytków najcenniejszych, w r. 1932 otrzymanych, zaliczyć należy przedewszystkiem *dwa autografy kowieńskie Adama Mickiewicza: „Odę do młodości"* z r. 1820 z tekstem, różniącym się od ogłoszonego później drukiem, i *„Romantyczność"* z r. 1821. Pierwszy z nich jest depozytem Zarządu Funduszu Kultury Narodowej, drugi otrzymano w darze od p. Stanisławy Pietraszkiewiczówny. Dalej następują *dwa portrety olejne pendzla Jana Rustema* (zm. 1835 r.), z których jeden jest autoportretem artysty, drugi z r. 1832 przedstawia Medarda Kończę (ur. 1808 zm. 1899 r.), uczestnika powstania r. 1831 i spisku Szymona Konarskiego 1839 r.; oba zostały ofiarowane przez doktorową Teodorę Majową w imieniu spadkobierców ś. p. dyrektora Pawła Kończy, którego były własnością. *Trzydzieści szkiców ołówkowych Bronisława Jamontta* (współczesnego malarza wileńskiego) darował art.-mal. Jerzy Hoppen. *Popiersie gipsowe Stanisława Sidorowicza* (ur. 1798 r. zm. 1858) wybitnego palestranta wileńskiego oraz *dwa albumy z 276 fotografjami* panujących, polityków i dyplomatów z drugiej poł. XIX w., zebranemi przez Konstantego Sidorowicza, zmarłego w r. 1881 na stanowisku konsula rosyjskiego w Frankfurcie n/M., złożyła p. Kazimiera Cierpińska. Album, obejmujące 63 zdjęcia na 44 tablicach z *obrazów i rzeźb Heleny z Skirmunttów Skirmunttowej* (autorki głośnych „Szachów", ur. 1827 i zm. 1874 r.) *wraz z zegarkiem* francuskim złotym, mającym na cyferblacie zamiast cyfr godzinowych litery: N A P O L E O N O R D A, do ktorego to autora „Albumu Ordy" należał, zawdzięczamy hojności p. Konstancji Skirmunttówny z Pińska, zasłużonej historyczki i córki wyżej wspomnianej artystki. Wreszcie *„tłok pieczętny" „Komitetu Powiatu Wileńskiego"* z powst. 1831 r. przybył z daru wymienionej już p. Majowej.

Frekwencja, znacznie wzmożona liczebnie, świadczy o niesłabnącem zainteresowaniu się publiczności naszem Muzeum. W r. 1932 zwiedziło je:

za opłatą po 50 gr. od osoby	— 510 osób	(w r. 1931	— 566 osób).
„ „ po 20 „ „ „	—3150 „	(„ „ „	—2066 „).
bezpłatnie	— 688 „	(„ „ „	— 602 „).
Razem . .	4348 osób	(w r. 1931	—3234 osób).

Pośród zwiedzających miało Muzeum zaszczyt goszczenia u siebie *Stanisława Michalskiego*, dyrektora Funduszu Kultury Narodowej, *Władysława Proszowskiego* delegata Min. W. R. i O. P. *dra Chrystiana S. Stanga*, z Oslo (Norwegja), *Czesława Liutikasa*, kustosza Muzeum Tow. Krajoznawczego „Aušra" w Szawlach (Litwa) tudzież członków, odbywających się w tymże czasie w Wilnie zjazdów naukowych: 19 maja — *II-go Orjentalistów Polskich* i 28 czerwca — *III-go Bibljotekarzy Polskich*, wreszcie wszystkich uczestników uroczystego posiedzenia jubileuszowego T. P. N.

Dn. 11 IV t. r. słuchacze U. S. B. pod kierunkiem prof. uniw. warsz. dra Włodzimierza Antoniewicza odbyli *ćwiczenia archeologiczne* w sali prehistorji.

Na 128 wycieczek zbiorowych większość stanowiły grupy uczniów prawie wszystkich miejscowych szkół średnich i powszechnych, jak naprz. prawosławne seminarjum duchowne, litewskie gimnazjum im. w. ks. Witolda W-go, seminarjum naucz. hebrajskie, szkoły żydowskie, koła krajoznawcze gimnazjów: OO. Jezuitów, im. Mickiewicza, SS. Nazaretanek i Wellera i t. d. Poza temi z wycieczek miejscowych wymienić możemy: Koło wileńskie Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów, Żydowski Związek Nauczycielski, Wakacyjny kurs nauczycielski, Wakacyjny kurs fizyko-chemiczny dla nauczycieli szkół średnich, Kurs społeczno - oświatowy Związku Osadników, poszczególne grupy pułków konsystujących w Wilnie, Proseminarjum historyczne U. S. B., Koło historyczne słuchaczów U. S. B. z gośćmi i inne.

Obok tego znaczna liczba zwiedzających należała do wycieczek szkolnych lub stowarzyszeniowych z miast, miasteczek i wsi bliższych, jak Antowil, Berdówka, Bezdany, Białystok (3 gimnazja), Bieniakonie, Czarny Bór, Gudogaj, Jałówka, Kuków, Kuprjaniszki, Kuszelewo (szkoła roln. żeń.), Lebiedziewo, Lida, Ławaryszki, Nieśwież, Ogrodniki, (pow. szczuczyński), Oszmiana, Pikiliszki, Postawy, Radoszkowicze, Rzesza, Skrzybowce, Słonim, (sem. naucz. męs. i żeń.), Smorgonie, Strubnica (pow. wołkowyski), Suwałki, (sem. naucz. żeń., gimn. żeń. im. Konopnickiej i gimn. żydowskie), Szwaniszki (pow. wil.), Święciany, (sem. naucz. i szkoła powszechna), Troki (semin. naucz.), Wersoka (pow. lidzki), Wilejka, Wojdaty, Wojkowszczyzna (gm. rudomińska), Wołma (pow. wołożyński), Wołożyn.

Z miejscowości dalszych Rzplitej gościły wycieczki z Ciechanowa, Gdyni, (kolej. przyspos. wojsk.), Lwowa (urzędniczki kolejowe), Łęczycy, Łomży, Łodzi (Szkoła śred. i Akcja Katolicka), Poznania (2 gimn.), Tarnopola (gimn. państw.), i Warszawy (gimn. im. św. Wojciecha, gimn. im. Konopnickiej i semin. naucz. L. Turzańskiej).

Dochody Muzeum	— 912 zł. 50 gr.	(w tem wejściowe 885 zł).
Wydatki	— 467 zł. 95 gr.	(w tem dyżury . . 146 zł).
Zysk	— 444 zł. 56 gr.	

Do wydatków nie wliczono kosztów związanych z lokalem i utrzymaniem gmachu oraz służby i pensji jednego urzędnika, ponoszone przez kasę T. P. N.

Kustoszem Muzeum był w dalszym ciągu Michał Brensztejn i urzędnikiem bibljoteczno-muzealnym Aleksander Korbutt.

Dyżury niedzielne podczas zwiedzania pełnili pp. Zygmunt Gulczyński, Konstanty Kochanowski, Józefa Korbuttówna, Włodzimierz Martewicz i Helena Untenówna.

Zaznaczyć należy, że szczegółowe wykazy darów, składanych na rzecz zbiorów T-wa, zarówno Bibljoteki jak Muzeum, — podawane były co kwartał w pismach wileńskich.

Zarząd T-wa poczytuje za swój miły obowiązek złożyć łaskawym ofiarodawcom, współpracownikom i tym wszystkim, którzy życzliwie służyli Towarzystwu naszemu pomocą oraz do rozwoju jego się przyczynili, wyrazy szczerej wdzięczności oraz żywi nadzieję, iż pomoc i ofiarność ogółu towarzyszyć będzie i nadal poczynaniom i pracom T-wa.

SPRAWOZDANIE KASOWE

TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

Za rok 1932

OGÓLNE ZESTAWIENIE RACHUNKÓW

NAZWA RACHUNKÓW	Stan rachunków na 1/I 1932		Obroty w r. 1932		R-k Wydatków i Przychodow		Stan rachunków na 1/I 1933	
	D-t	Cr-t	D-t	Cr-t	Wydatkowano	Wpłynęło	Aktywa	Passywa
R-k Kasy	5.402.50	—	106.229.81	101.846.15	—	—	4.383.66	—
„ Banków	49.085.30	—	81.765.58	49.636.73	—	—	32.128.85	—
„ Zaliczek	150.—	—	4.828.46	4.543.46	—	—	285.—	—
„ Wydatnictwa	16.823.04	—	34.428.10	23.374.53	—	—	9.116.13 1.937.44	—
„ Nieruchomości	15.600.—	—	15.600.—	—	—	—	15.600.—	—
„ Płac	—	—	10.520.10	7.589.90	2.930.20	—	—	—
„ Wydatków biurowych	—	—	1.001.32	212.16	789.16	—	—	—
„ Muzeum	—	—	467.95	912.50	—	444.55	—	—
„ Składek członkowskich	—	—	—	2.068.—	—	2.068.—	—	—
„ Utrzymania gmachu	—	—	3.310.86	—	3.310.86	—	—	—
„ Subwencji bezzwrotnych	—	—	—	4.434.79	—	4.434.79	—	—
„ Papierów procentowych	—	41.—	—	41.—	—	—	—	41.—
„ Funduszu M. Kurkowskiej	—	735.—	—	735.—	—	—	—	735.—
„ „ H. Wojnickiego	—	1.300.—	—	1.300.—	—	—	—	1.300.—
„ „ W. Zyndram-Kościałkowskiej	—	64.87	—	71.61	—	—	—	71.61
„ Minist. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	—	5.000.—	4.227.—	8.750.—	—	—	—	4.523.—
„ Funduszu Kultury Narodowej	—	38.122.14	23.836.97	52.122.14	—	—	—	28.285.17
„ Wileńskiego Banku Ziemskiego	—	14.539.03	2.003.24	14.539.03	—	—	—	12.535.79
„ Kapitału obrotowego	—	24.422.03	—	24.422.03	942.90	—	—	25.364.93
„ R. Gostkowskiego	—	1.810.99	460.—	1.810.99	—	—	—	1.350.99
„ Akcji powodziowej	—	1.025.78	—	1.025.78	—	1.025.78	—	—
„ Masy upadłościowej Banku Spółdzielczego dla Handlu i Rzemiósł	—	—	10.756.41	—	—	—	10.756.41	—
Bilans	87.060.84	87.060.84	299.435.80	299.435.80	7.973.12	7.973.12	74.207.49	74.207.49

JÓZEF DUNAJ

SKARBNIK.

Obroty rachunków poszczególnych.

R-k Kasy:

Saldo na 1/I 1932 r.	5.402.50	
Wpłynęło do kasy	100.827.31	106.229.81
Wypłacono		101.846.15
Saldo na 1/I 1933 r.		4.383.66

R-k Banków:

Saldo na 1/I 1932 r.	49.085.30	
Wpłacono do Banków	32.680.28	81.765.58
Podjęto		49.636.73
Saldo na 1/I 1933 r.		32.128.85

R-k Zaliczek:

Saldo na 1/I 1932 r.	150.—	
Wypłacono różnym	4.678.46	4.828.46
Zwrócono		4.543.46
Saldo na 1/I 1933 r.		285.—

R-k Wydawnictw:

Saldo na 1/I 1932 r.	16.823.04	
Druk	13.597.18	
Papier	1.104.93	
Klisze	1.156.20	
Kupno książek i rękopisów	1.746.75	34.428.10
Sprzedano wydawnictw	1.540.87	
Fundusz Kultury Narodowej	16.145.66	
Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Pub.	4.227.—	
J. Safarewicz subwencja	1.461.—	23.374.53
Saldo na 1/I 1933		11.053.57

R-k Nieruchomości:

Saldo na 1/I 1932 i 1933 r.		15.600.—

R-k Płacy:

Wynagrodzenie i świadczenia personelu administr. i pomocniczego		10.520.10
Zwrot świadczeń	94.60	
Fund. Kult. Narod.	7.495.30	
Pokryto z wł. wpływów	2.930.20	10.520.10

R-k Wydatków biurowych:

Telefon	380.50	
Wydatki kancelar.	271.63	
„ pocztowe	188.78	
Druki, oprawa ks. i t. p.	160.41	1.001.32
Zwrot wyd. pocztow.	16.15	
Fund. Kult. Narod.	196.01	
Pokryto z wł. dochodów	789.16	1.001.32

R-k Muzeum:

Wejściowe po —.20 gr.	630.—	
„ „ —.50 gr.	258.—	
Fotografje zbiorowe	18.50	
Naddatki wejściowe	6.—	912.50
Dyżury	145.—	
Konserwacja zbiorów	134.30	
Utrzymanie porządku	36.85	
Robota napisu na gmachu	81.—	
Druk biletów wejściowych	70.80	
Odpisano na r-k dochodów	444.55	912.50

R-k Składek członkowskich:

Wpłynęło składek	2.068.—
Odpisano na r-k dochodów	2.068.—

R-k Utrzymania gmachu:

Opał	2.186.92	
Światło	733.83	
Woda i kanalizacja	112.86	
Podatki i ubezp. gmachu	104.65	
Remont lokalu	104.05	
Utrzymanie porządku	68.55	3.310.86
Pokryto z wł. dochodów		3.310.86

R-k Subwencyj bezzwrotnych:

% % od kapitałów	2.376.55	
Wileński Bank Ziemski	2.003.24	
Wydz. Pow. Wileńsko-Trocki	50.—	
A. Parczewski	5.—	4.434.79
Odpisano na r-k wydatków		4.434.79

R-k Papierów procentowych:

Saldo na 1/I 1932 i 1933 r.		41.—

R-k Funduszu M. Kurkowskiej:

Saldo na 1/I 1932 i 1933 r.		735.—

R-k Funduszu H. Wojnickiego:

Saldo na 1/I 1932 i 1933 r.		1.300.—

R-k Funduszu W. Zyndram-Kościałkowskiej:

Saldo na 1/I 1932 r.	64.87	
Realizacja Kuponów	6.74	71.64
Saldo na 1/I 1933 r.		71.64

R-k Minist. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.:

Saldo na 1/I 1932 r.	5.000.—	
Otrzymano na wydawn.	3.750.—	8.750.—
Wyliczono się		4.227.—
Saldo na 1/I 1933 r.		4.523.—

R-k Funduszu Kultury Narodowej:

Saldo na 1/I 1932 r.	38.122.14	
Otrzymano na wydawn.	14.000.—	52.122.14
Wyliczono się		23.836.97
Saldo na 1/I 1933 r.		28.285.17

R-k Wileńskiego Banku Ziemskiego:

Saldo na 1/I 1932 r.	14.539.03
Asygnowano	2.003.24
Saldo na 1/I 1933 r.	12.535.79

R-k Kapitału obrotowego:

Saldo na 1/I 1932 r.	24.422.03
Odpisano z r-ku wpływów	942.90
Saldo na 1/I 1933 r.	25.364.93

R-k R. Gostkowskiego:

Saldo na 1/I 1932 r.	1.810.99
Wypłacono drukarni	460.—
Saldo na 1/I 1933 r.	1.350.99

R-k Akcji powodziowej:

Saldo na 1/I 1932 r.	1.025.78
Odpisano na r-k wpływów	1.025.78

R-k Masy upadłościowej Banku Spółdzielczego dla Handlu i Rzemiosł:

Należność do uzyskania	10.756.41

R-k Wydatków i wpływów:

Z R-ku Muzeum	444.55	
„ Składek członkowskich	2.068.—	
„ Subwencyj bezzwrotnych	4.434.79	
„ Akcji powodziowej	1.025.78	7.973.12
Na R-k Płacy	2.930.20	
„ Wydatków biurowych	789.16	
„ Utrzymania gmachu	3.310.86	
„ Kapitału obrotowego	942.90	7.973.12

Józef Dunaj, skarbnik.

NIEŻYJĄCY CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK W WILNIE

HONOROWI, KORESPONDENCI I PROTEKTORZY

Honorowi:

Balzer Oswald † 1933
Baranowski Ignacy
Bełza Stanisław
Cybulski Napoleon
Dobrzycki Stanisław
Dybowski Benedykt
Estreicher Karol
Finkel Ludwik
Godlewski Emil (sen.)
Jabłonowski Aleksander
Jabłoński Jan
Janczewski Edmund
Kallenbach Józef
Karejew Mikołaj
Kętrzyński Wojciech
Kraushar Aleksander
Kryński Adam-Antoni † 1932
Krzemiński Stanisław
Łatyszew Bazyli
Majewski Erazm
Mickiewicz Władysław
Morawski Kazimierz
Muka Ernest † 1932
Orzeszkowa Eliza
Parczewski Alfons † 1933
Prohaska Antoni
Raciborski Marjan
Rostafiński Józef
Smolka Stanisław
Suligowski Adolf
Szukiewicz Wandalin
Tarnowski Stanisław
Tretiak Józef
Zahorski Władysław
Zakrzewski Wincenty

Korespondenci:

Bieliński Józef
Czarkowski Ludwik
Dowgird Tadeusz
Gloger Zygmunt
Janowski Ludwik
Jelski Aleksander
Manteuffel Gustaw
Szafnagel Kazimierz

Protektorzy:

Brzeska Zofja
Brzeski Mikołaj
Karłowiczowa Irena
Kołb Antoni
Łęska Marja
Łęski Hilary
Montwiłł Józef
Montwiłł Stanisław
Rostworowski Tadeusz
Szwański Jan
Tyszkiewiczowa Klementyna
Tyszkiewicz Antoni
Wojnicki Henryk

Spis członków Towarzystwa

w dniu 1 stycznia 1933 r.

A. Członkowie honorowi (§§ 8, 17, 19 statutu).

Abraham Władysław, Lwów.
Askenazy Szymon, Warszawa
Balzer Oswald, † Lwów.
Brensztejn Michał, Wilno.
Brückner Aleksander, Berlin.
Bujak Franciszek, Lwów.
Chrzanowski Ignacy, Kraków.
Curie-Skłodowska Marja, Paryż.
Dąbkowski Przemysław, Lwów.
Fijałek Jan, ks. Kraków.
Kościałkowski Stanisław, Wilno.
Krzywicki Ludwik Warszawa.
Michalski Stanisław, „
Mokrzecki Zygmunt, „
Niederle Lubor, Praga.
Niedermann Max, Neufchâtel.
Parczewski Alfons, † Wilno.
Piłsudski Józef, Warszawa.
Porębowicz Edward, Lwów.
Ptaszycki Stanisław, Warszawa.
Ruszczyc Ferdynand, Wilno.
Semkowicz Władysław, Kraków.
Siedlecki Michał, Kraków.
Szadeczky Ludwik, Szegedyn.
Talko-Hryncewicz Juljan, Kraków.
Wrzosek Adam, Poznań.
Zdziechowski Marjan, Wilno.
Zieliński Tadeusz, Warszawa.
Żeligowski Lucjan, maj. Andrzejewo, wojew. wileńskie.

B. Członkowie korespondenci (§§ 8, 17, 19).

Diveky Adorjan, Warszawa.
Hoppen Jerzy, Wilno.
Kulwieć Kazimierz, Warszawa.
Mościcki Henryk, „

C. Członkowie protektorowie (§§ 8, 15, 16).

Bułhak Emanuel, Monte Carlo.
Jeleńska Marja, Wilno.
Łopaciński Stanisław, Wilno.
Przeździecki Józef, Postawy, woj. Wileńskie.
Tyszkiewicz Władysław, Paryż.
Uziębło Lucjan, Wilno.

D. Członkowie zwyczajni i dożywotni (§§ 8, 13, 14).

Abramowicz Ludwik (doż.), Wilno.
Achrem-Achremowiczowa Wanda, Wilno.
Adolph Władysław, Wilno.
Adalberg Samuel, Warszawa.
Aleksandrowicz Jerzy, Lwów.
Andrzejewska Marta, Warszawa.
Antoszczuk Stanisław, Wilno.
Augustowski Witold, „
Baliński Ignacy, Warszawa.
Bałtrukiewicz Jan, Wilno.
Bamdasowa Marja, „
Bank Handlowy Prywatny Wileński (wieczysty), Wilno.
Bank Ziemski Wileński (wieczysty), Wilno.
Bańkowski Czesław (doż.), Litwa.
Bańkowski Witold, Wilno.
Bazarewski Stefan „
Bądzkiewicz Juljan, „
Bądzyński Wacław (doż.) „
Beczkowicz Zygmunt, Ryga
Bejnarowicz Klemens, Wilno.
Bekier Edward, „
Białas Stanisław † „
Biegański Edward, Łowicz, woj. warzawskie.
Bińkowski Benedykt (doż.), Poznań.
Bochwic Stanisław, Wilno.
Bochwic Wacław, „
Bohdziewicz Antoni, „
Borkowski Bolesław „
Borkowski Władysław, „
Borowski Jan, „
Borowski Wacław, „
Bosiacka Anna, „
Bossowski Franciszek, „
Brensztejnowa Jadwiga „
Brochocki Stanisław, maj. Wereskόw, pow. nowogródzki.
Broel-Plater Leon ks., Grodno.
Broel-Plater Marjan (doż.), Wilno.
Bronicówna Leonja, Wilno.

Bujalski Władysław, Wilno.
Bułhak Jan, „
Burhardt Aleksander (doż.), „
Burhardt Mieczysław, Modlin, woj. warszawskie.
Buyko Jan, Wilno.
Buykowa Zofja, „
Charkiewicz Walerjan, „
Chełchowski Marjan, „
Chmielewska Irena, „
Chmura Władysław ks., Belgja.
Chodynicki Kazimierz, Poznań.
Chomiński Aleksander (doż.), Olszewo, woj. wileńskie.
Chomiński Ludwik, Wilno.
Chomiński Olgierd, „
Ciecierski Henryk, maj. Baciki, poczta Siemiatyce.
Cywiński Hieronim (doż.), Mitów, Litwa.
Cywiński Stanisław, Wilno.
Czarkowska Melanja, „
Czarnocki Napoleon, Lida.
Czarnowska Marja, maj. Ryzgory, poczta Kiemieliszki, woj. wileńskie.
Czechowicz-Lachowicki Paweł, Wilno.
Czekotowska Marja, „
Czeżowski Tadeusz, „
Czyżewski Romuald, „
Danejko Bolesław, Horodyszcze, woj. nowogródzkie.
Dąbrowski Wacław, Warszawa.
Demby Stefan, „
Dmochowski Władysław, Wilno.
Dobaczewski Eugenjusz, „
Drége'ówna Helena, „
Drucka-Lubecka Marja, (doż.), Paryż.
Drużyłowska Julja, Wilno.
Dunaj Józef, „
Dunajówna Marja, „
Dubicka Helena, „
Dziedziulówna Janina, „
Dziewulski Wacław, „
Dziewulski Władysław (doż.), Wilno
Ehrenkreutz Stefan (doż.), „
Ehrenkreutzowa Cezarja „
Eiger Marjan, „
Ejdrygiewiczówna Wacława „
Ejnarowiczówna Stanisława, „
Erdmanowa Zofja, Łódź.
Falkowski Adolf, Kochanówek, woj. łódzkie.
Falkowski Czesław ks. Wilno.
Fedorowicz Zygmunt, „
Gajdzisowa Marja, „

Gądek Antoni ks., Pińsk.
Gąsiorowski Zygmunt, Warszawa.
Glaser Stefan, Wilno.
Glixelli Stefan „
Goławski Witold, Oszmiana.
Gorecka Wiktorja, Wilno.
Gorzuchowski Ksawery, Wilno.
Gostkowski Rajmund „
Grabińska Wanda, Czerniowce, Rumunja.
Grochmalicki Jan, Poznań.
Hanusowicz Bolesław (doż.), Wilno.
Hanusowicz Jan ks., Wilno.
Hiller Stanisław, „
Hirschberg Adolf, „
Hleb-Koszańska Helena, Wilno.
Hłasko Józef, Warszawa.
Hłasko Marjan, Wilno.
Hłaskowa Jadwiga, Warszawa.
Hołownia Władysław, Wilno.
Hryniewicz Zygmunt, „
Iwaszkiewicz Janusz, „
Jabłonowski Władysław, „
Jackowski Jan, „
Jacynowa Adalberta, „
Jakubowski Michał, „
Jakubowski Zygmunt, „
Jałbrzykowski Romuald, ks. Arcyb.-Metrop., Wilno.
Jantzen Kazimierz, Wilno.
Januszkiewicz Aleksander, Wilno.
Januszewski Wincenty (doż.), „
Jasieński Stanisław ks., „
Jasinowski Bogumił, „
Jasiński Zbigniew, „
Jasiński Wacław, „
Jastrzębski Michał, Superint. gener., Wilno.
Jastrzębski Stanisław, Wilno.
Jawłowski Hieronim, Warszawa.
Jaworski Iwo, Wilno.
Jentysówna Jadwiga, Wilno.
Jeśmanowiczówna Janina, Wilno.
Jodziewicz Aleksander, „
Jundziłł Adam, „
Jundziłł Zygmunt, „
Kaizer Władysław, Warszawa.
Karaffa-Korbutt Kazimierz, Wilno.
Karpowicz Zygmunt, „
Kasperowiczowa Aleksandra, „
Kasperowiczówna Janina, „

Kempisty Stefan, Wilno.
Kiakszto Antoni, „
Klimczycka Henryka, maj. Jabłonka, woj. wil., poczta Hermanowicze.
Kłos Juljusz, † Wilno.
Kobylińska-Masiejewska Eugenja, Wilno.
Kognowicki Stanisław, „
Kolbuszewski Kazimierz, Lwów.
Kołosowski Wacław, Wilno.
Komar Władysław (doż.), Bejsagoła, Litwa.
Komarnicki Wacław, Wilno.
Koneczny Feliks, Kraków.
Kopeć Witold, Wilno.
Korolec Józef (doż.), Wilno.
Korzon Tadeusz, „
Kotwiczowa Marja (doż.), maj. Turły, poczta Michaliszki, woj. wil.
Kowalenko Władysław, Poznań.
Koźlińska Halina, Wilno.
Krasnopolski Otton, „
Kraszewski Witold, „
Kridl Manfred, „
Krynkowski Tadeusz, Warszawa.
Krzyżanowski Bronisław, Wilno.
Krzyżanowski Jan, „
Kubicka Jadwiga, „
Kuleszo Adam ks., „
Kulikowski Leon, „
Kuncewiczówna Wanda, „
Lande Jerzy, Kraków.
Lasocka Adelaida (doż.), Wilno.
Lelesz Edmund, „
Lewicki Zygmunt ks., „
Lietuvių Mokslo Draugija „
Limanowski Mieczysław, „
Lipińska Anna, Leszno.
Lorentz Stanisław, Wilno.
Lukas Eugenjusz, Nowogródek.
Lutosławski Wincenty (doż.), Śląsk, Dzięgielewice.
Łapinówna Wanda, Wilno.
Łapińska W. „
Łastowski Wacław, „
Łęska Alina, „
Łęski Włodzimierz, Warszawa.
Łętowski Paweł, Wilno.
Łopaciński Euzebjusz, „
Łowmiańska Marja, „
Łowmiański Henryk, „
Łoziński Konstanty, woj. wileńskie.
Łubieński Władysław, Wilno.

Łukaszewiczówna Bronisława, Wiłkomierz, Litwa.
Łukaszewicz Jeremi, Wilno.
Łukowski Ludwik, „
Maciejewicz Stanisław ks., „
Maculewicz Ludwik, „
Makarow Wacław, „
Malecki Jan, „
Malinowski Władysław, „
Marcinowski Józef ks., „
Marcinowski Klemens, „
Massonius Marjan, „
Mertens Leonard „
Meysztowicz Aleksander, „
Meysztowicz Walerjan ks., Rzym.
Michalkiewicz Kazimierz Ks. Biskup, Wilno.
Mienicki Ryszard, Wilno.
Mierzeyewski Władysław, „
Milkiewicz Władysław, Warszawa.
Miller Antoni, Wilno.
Millerowa Lilla „
Miłkowski Stanisław ks., Kalwarja pod Wilnem.
Mincer Edward, Wilno.
Mineyko Władysław, „
Modelski Teofil, Lwów.
Mołochowiec Jan, Wilno.
Mongird Wacław, Warszawa.
Monikowski Kazimierz, Wilno.
Morelowski Marjan, „
Muszyński Jan, „
Narębski Piotr, „
Narębski Stefan, „
Narkiewicz-Jodko Ludwik, Nieśwież.
Narwoysz Antoni, Wilno.
Nieciengiewicz Władysław, „
Niekraszówna Leokadja (doż.), „
Nowak Edmund ks., Nowa-Wilejka.
Nowicka Helena, Wilno.
Nowicki Pawel ks., „
Nowicki Władysław, „
Obiezierski Michał, „
Olszański Ignacy ks., Grodno.
Olszewska Marja (doż.), Wilno.
Oko Jan (doż.), „
Opoczyński Kazimierz, „
Oszywa Władysław, „
Otrębski Jan, „
Papuziński Stanisław, Dzisna.
Panejko Jerzy, Wilno.

Parczewski Józef-Ignacy, Gdynia.
Parczewski Walenty, Wilno.
Paszkowska Zofja, „
Patkowski Józef „
Pelczar Kazimierz, „
Perkowski Leon, „
Piasecki Władysław (doż.), „
Pigoń Stanisław, Kraków.
Piłsudski Jan, Warszawa.
Piotrowicz Wiktor, Wilno.
Pizło Tadeusz, „
Podwiński Juljan, „
Polaczkówna Marja (doż.), Lwów.
Połubińska Salomea, Wilno.
Poniatowski Kazimierz, „
Popławski Ignacy, „
Popowicz Jan, Lwów.
Prawdzińska Wiktorja, Wilno.
Prüffer Jan, „
Przegaliński Witold, „
Przewłocka Marja, „
Puciata Leon ks., „
Rackiewicz Oktawjusz, „
Reicher Michał (doż.), „
Remer Jerzy, Warszawa.
Reniger Szymon, Wilno.
Renigerówna Janina, „
Reuttówna Marja „
Rodziewicz Wacław, „
Rodziewiczowa Julja, „
Romer-Ochenkowska Helena, Wilno.
Rostkowska Janina, „
Rudnicki Juljusz, Wilno.
Rutkowski Michał ks., Drohiczyn n/B.
Rybicki Józef, Wilno.
Rydzewski Bronisław „
Rydz-Śmigły Edward, (doż.), Warszawa.
Rygiel Stefan, Warszawa.
Ryniewicz Antoni, „
Sadowski Jan ks., † Wilno.
Safarewicz Aleksander, „
Safarewicz Jan, „
Samulanis Antoni, „
Sawicki Adam ks. prałat, „
Sejmik Wileńsko-Trocki (wiecz.) Wilno.
Sienkiewicz Czesław (doż.), „
Siewiczowa Halina, „
Skinder Czesław, Lida.

Śledziewski Piotr ks., Wilno.
Ślendziński Ludomir, „
Sławiński Kazimierz, „
Sokołowska Helena, „
Sokołowski Gabrjel, „
Sokołowski Ludwik, „
Sokołowski Władysław, „
Songin Józef ks., „
Sosnowski Stanisław, Wołkowysk.
Srebrny Stefan, Wilno.
Stabryła Edmund ks., Pińsk.
Staniewiczowa Eugenja, Wilno.
Staniewicz Witold (doż), „
Staniszewski Kazimierz, „
Stasiun Józef, Wilejka pow.
Staszewski Wacław, Wilno.
Strawińska Zofja, „
Studnicka-Gizbert Kozłowska Janina, Grodno.
Studnicki-Gizbert Wacław, Wilno.
Studnicki-Gizbert Władysław „
Sukiennicki Wiktor, „
Sułkowski Leon, „
Sumorok Juljusz, „
Swianiewicz Stanisław „
Świątecki Kazimierz, „
Świeżyński Florjan, „
Świda Florjan (doż.), „
Świda Witold, „
Świdzińska Antonina „
Świrski Ignacy ks., „
Swolkień Konstanty, „
Szafnagiel Jan, „
Szakien Bronisław, „
Szakienowa Sabina, „
Szalewicz Władysław, „
Szapszał Hadži Seraja Chan „
Szczerbicki Edward, Oszmiana.
Szczęsnowicz, Skibiszki, woj. wileńskie.
Szczuka Stanisław, Wilno.
Szmurło Jan, „
Sztolcman Gustaw, „
Szulc Paweł, „
Szuszkiewicz Bronisław, Grodno.
Tatarkiewicz Władysław, Warszawa.
Traczewski Cezary, Wilno.
Truszkowska Marja (doż.), „
Trzebiński Józef, „
Turkowska Jadwiga, „
Turkowski Tadeusz, „

Turska Halina, Wilno.
Turski Ignacy, „
Tuskiewicz Olgierd, Poznań.
Tyszkiewicz Benedykt (doż.), Warszawa.
Umiastowska Janina (doż.), Wilno.
Umiastowski Bronisław, † „
Umiastowski Wojciech, p. Bieniakonie, m. Stoki, woj. wileńskie.
Vorbrodt Stanisław, Sosnowiec.
Wagner Karol, W. Soleczniki, woj. wileńskie.
Wagnerowa Elżbieta, Wilno.
Walicki Franciszek „
Wasilewski Leon, Warszawa.
Waszkiewicz Antoni, Wilno.
Waśkowski Eugenjusz, „
Wejtko Wacław, „
Weyssenhoff Jan „
Węckowicz Wacław, „
Wielhorski Władysław, „
Wierzyński Józef, „
Wilanowski Bolesław ks. (doż.), Wilno.
Wilczyński Jan, „
Wiśniewski Piotr, „
Władyczko Stanisław, „
Wolański Adam, „
Wołodźko Franciszek ks. „
Wołodźko Witold (doż.), „
Wróblewski Bronisław, „
Wysłouch Seweryn, „
Zachwatowicz Stanisław, „
Zajączkowski Stanisław, „
Zajkowski Józef, „
Zapaśnik Bronisław, „
Zarewicz Stanisław (doż.), Warszawa.
Zawadzki Adam, Wilno,
Zawadzki Feliks (doż.), „
Zawadzki Władysław, „
Zawadzki Zygmunt, „
Zdziechowski Kazimierz, Raków, woj. nowogródzkie.
Ziemacki Władysław, Polany, woj. wileńskie.
Zygmund Antoni, Wilno.
Żabko-Potopowicz Antoni, Warszawa.
Żebrowski Leon ks., Wilno.
Żmigrodzka Ludwika, „
Żongołłowicz Bronisław ks., Warszawa.
Żukielówna Wiktorja, Wilno.
Żukowski Józef, Brześć nad Bugiem.
Żukowski Piotr, Poznań.
Życka Ludwika, Wilno.

Turska Halina, Wilno.
Turski Ignacy, "
Tuskiewicz Olgierd, Poznań.
Tyszkiewicz Benedykt (doż.), Warszawa.
Umiastowska Janina (doż.), Wilno.
Umiastowski Bronisław, † "
Umiastowski Wojciech, p. Bieniakonie, m. Stoki, woj. wileńskie.
Vorbrodt Stanisław, Sosnowiec.
Wagner Karol, W. Soleczniki, woj. wileńskie.
Wagnerowa Elżbieta, Wilno.
Walicki Franciszek "
Wasilewski Leon, Warszawa.
Waszkiewicz Antoni, Wilno.
Waśkowski Eugenjusz, "
Wejtko Wacław, "
Weyssenhoff Jan "
Węckowicz Wacław, "
Wielhorski Władysław, "
Wierzyński Józef, "
Wilanowski Bolesław ks. (doż.), Wilno.
Wilczyński Jan, "
Wiśniewski Piotr, "
Władyczko Stanisław, "
Woleński Adam, "
Wołodźko Franciszek ks. "
Wołodźko Witold (doż.), "
Wróblewski Bronisław, "
Wysłouch Seweryn, "
Zachwatowicz Stanisław, "
Zajączkowski Stanisław, "
Zajkowski Józef, "
Zapaśnik Bronisław, "
Zarewicz Stanisław (doż.), Warszawa.
Zawadzki Adam, Wilno,
Zawadzki Feliks (doż.), "
Zawadzki Władysław, "
Zawadzki Zygmunt, "
Zdziechowski Kazimierz, Raków, woj. nowogródzkie.
Ziemacki Władysław, Polany, woj. wileńskie.
Zygmund Antoni, Wilno.
Żabko-Potopowicz Antoni, Warszawa.
Żebrowski Leon ks., Wilno.
Żmigrodzka Ludwika, "
Zongołłowicz Bronisław ks., Warszawa.
Żukiełówna Wiktorja, Wilno.
Żukowski Józef, Brześć nad Bugiem.
Żukowski Piotr, Poznań.
Życka Ludwika, Wilno.

Wilno 23.VI.1934
dar Komitetu Przyjęcia
XXo Zjazdu Związku Murców

WILNO
DRUKARNIA ZORZA